

KONFERENCJE

DOROTA MAŚNIAK

„De-Mystifying InsurTech: a Legal and Regulatory View”.

Sprawozdanie z VII Konferencji AIDA Europe, Warszawa, 12–13 kwietnia 2018 roku

W dniach 12 i 13 kwietnia 2018 roku odbyła się VII Konferencja AIDA Europe. AIDA Europe stanowi Europejską część Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Ubezpieczeń (*Association Internationale de Droit des Assurances*). Gospodarzem imprezy był w tym roku polski Oddział AIDA, afiliowany przy Akademii Leona Koźmińskiego.

W konferencji, która była prowadzona w języku angielskim, wzięło udział ponad 200 specjalistów z zakresu prawa ubezpieczeniowego reprezentujących państwa wszystkich kontynentów. Wśród uczestników przeważali przedstawiciele praktyki i ośrodków akademickich, ale reprezentowane były również organy nadzoru i międzynarodowe organizacje zrzeszające ubezpieczycieli.

Temat przewodni konferencji brzmiał: „De-Mystifying InsurTech: a Legal and Regulatory View”, jej główny panel był zatem poświęcony wpływowi rozwoju technologii na rynek ubezpieczeniowy. Konferencja była m.in. okazją do dyskusji nad kwestią, czy tradycyjne koncepcje prawne są w stanie poradzić sobie z cyfrową rewolucją, a także jakie kwestie prawne wynikają z wpływu technologii na zmieniające się procesy operacyjne. Podkreślano również, że zautomatyzowane procesy, sztuczna inteligencja, big data i inteligentne kontrakty torują sobie drogę do działalności biznesowej. Wzorem poprzednich edycji, konferencja dawała okazję do podejmowania tzw. „gorących tematów” i kluczowych zagadnień w dziedzinie ubezpieczeń, które stanowiły tematykę sesji plenarnych. Poza tym – tradycyjnie już – odbyły się spotkania grup roboczych AIDA.

Konferencję otworzył Christian Felderer, Przewodniczący AIDA Europe, który zwrócił uwagę na szybki postęp na rynku finansowym w ciągu ostatnich 10 lat. Wskazał, że poczynając od upadku Lehman Brothers we wrześniu 2008 roku, kryzysy finansowe i walka z terroryzmem zdecydowanie wpływają zarówno na regulacje prawne na rynku finansowym – w tym ubezpieczeniowym – jak i na produkty oferowane na tym rynku i ich szybki rozwój. Nawiązując do pierwszej konferencji AIDA Europe, która odbyła się w 2008 roku w Hamburgu, zadał pytanie, czy ktokolwiek myśli dziś o technologiach komputerowych w taki sposób, w jaki myślał o nich w roku 2008. Zmiana wydaje się niewyobrażalna. Prelegent wskazał także na dokonane i nadchodzące zmiany w zakresie

operacji w biznesie i otoczeniu prawnym, w szczególności tzw. *smart companies*, z którymi niedługo może być trudno konkurować podmiotom działającym w modelu tradycyjnym. Wspomniał także o wyzwaniach dla pośredników ubezpieczeniowych w kontekście technologii i digitalizacji środowiska ubezpieczeniowego.

Część merytoryczną rozpoczął przedstawiciel PwC – Stephen T. O’Hearn, Lider praktyki ubezpieczeniowej PwC Global Insurance Practice. Przedstawił on prezentację zatytułowaną „Addressing Transformational Change: The Agenda of the Global Insurance CEO”.

Kolejne sesje plenarne były poświęcone kwestiom dotyczącym wpływu nowych technologii na zmiany na rynku ubezpieczeniowym („How New Technologies are Re-shaping the Insurance Field”). Swoje poglądy prezentowali Rolf Staub z Zurich Insurance Company, Courtney Bowman z Palantir Technologies, Inc., Patrick Eugster z DEXTRA AG, Maya Bundt ze Swiss Re Principal Investments Company Ltd. oraz dr Caroline Bell z Aon Risk Solutions. Panel przyniósł dyskusje m.in. w zakresie nowych modeli biznesowych w branży ubezpieczeniowej, ich zalet i prawnych wyzwań, w szczególności związanych z wykorzystaniem nowych technologii, algorytmów i sztucznej inteligencji. Omawiane było także cyberbezpieczeństwo w kontekście oceny ryzyka i ubezpieczenia.

Następnie prof. Pierpaolo Marano z Università Cattolica del Sacro Cuore (Katolickiego Uniwersytetu Najświętszego Serca) z Mediolanu oraz dr Kyriaki Noussia z Uniwersytetu w Exeter, Law School wręczyli nagrody za najlepsze artykuły przygotowane przez młodych prawników. Spośród 35 nadesłanych artykułów wyróżniono m.in. przedstawiciela Polski – dr. hab. Piotra Tereszkwiczca.

Kolejna sesja plenarna poświęcona była technologii *blockchain*, w szczególności jego wpływowi na regulacje prawne, korzyściom z *blockchain* dla rynku ubezpieczeniowego, analizie danych i inteligencji semantycznej z punktu widzenia rynku ubezpieczeń. Panel był moderowany przez Ruperta Nebauera ze Swiss Re Europe S.A., a głos zabrali: Eva-Maria Barbosa, Partner w Norton Rose Fulbright z Niemiec, Ken Marke z B3i Blockchain Consortium, Thomas Blanz-Gilbert z Group Risk Management oraz Stefan Gössel, Partner w Reply. Kolejna sesja plenarna, moderowana przez Pirmina Staldera z LGT ILS Partners Ltd. ze Szwajcarii, miała charakter prognostyczny. Próbowano odpowiedzieć na pytanie, jak będzie wyglądał rynek ubezpieczeniowy w 2025 roku. Panelistami byli Eva-Maria Barbosa, Partner w Norton Rose Fulbright z Niemiec, Paul Meeusen z B3i Blockchain Consortium, Thomas Blanz-Gilbert z Group Risk Management w Zurichu, Stefan Gössel, Partner w Reply oraz Angelo Borselli, Postdoctoral Researcher z Uniwersytetu Bocconi w Mediolanie.

Wśród sesji panelowych na uwagę zasługuje sesja prowadzona przez prof. Sarę Landini z Uniwersytetu we Florencji oraz Profesora Roberta Kocho z Uniwersytetu w Hamburgu. Wystąpienia podczas tego panelu dotyczyły odpowiedzialności w sytuacji zautomatyzowanych decyzji (prof. Sara Landini, „Liability in case of automated choice”), aspektów dotyczących uszkodzeń ciała i odszkodowania za wypadki spowodowane przez *smart car* w systemie odpowiedzialności bez winy (Ilan Kaner, „Aspects concerning bodily injuries and compensation to Smart Car accidents victims in a no-fault system”), tematyki tradycyjnych zasad odpowiedzialności w kontekście nowych technologii (Marco Visser, „How to handle *old* liability regimes in the context of new technologies and how to handle new liability regimes?”) oraz odpowiedzialności za szkody kosmiczne i w działalności związanej z przemysłem kosmicznym (dr Katarzyna Malinowska z Akademii Leona Koźmińskiego, „Liability in space and space-related activity”).

Istotny i ważki temat poruszony został na kolejnej sesji. Przedstawiono projekt zasady umów reasekuracji w wymiarze europejskim, opracowany przez grupę roboczą PRICL („Principles of Reinsurance Contract Law”). Sesja ta była moderowana przez prof. Helmuta Heissa z Uniwersytetu

w Zurichu, a uczestniczyli w niej prof. Rob Merkin z Uniwersytetu w Exeter, Jorge Angell, Lari Kuitunen, dr Eberhard Witthoff i Andrew Deighton. Tematem dyskusji była struktura grupy roboczej i jej prac, konstrukcji prawnej PRICL i ich zakresu zastosowania do umów reasekuracji, w kontekście arbitrażu międzynarodowego oraz instrumentów prawa prywatnego międzynarodowego w dziedzinie kontraktów.

Oprócz sesji plenarnych i panelowych podczas konferencji miały miejsce posiedzenia Working Parties AIDA: Motor Liability Working Party & Dispute Resolution Working Party, Distribution of Insurance Products Working Party & General Principles of Insurance Law, oraz Reinsurance Working Party & Climate & Catastrophic Events Working Party. W ostatniej sesji wyniki badań dotyczące polskiego rynku ubezpieczeń katastroficznych przedstawiła Profesor Uniwersytetu Gdańskiego Dorota Maśniak, wygłaszając referat zatytułowany „Polish perspective upon state support in the flood loss coverage and the role of prevention”.

Z Konferencją AIDA Europe zbiegła się pierwsza a zarazem jubileuszowa publikacja Polskiego Oddziału AIDA *Insurance Challenges of Anno Domini 2018* (wyd. Poltext) pod redakcją naukową Katarzyny Malinowskiej i Anny Tarasiuk. Stanowi ona wynik prac polskich prawników specjalizujących się w prawie ubezpieczeniowym i jest wyrazem aktywnej działalności Polskiego Oddziału AIDA.

DR. HAB. DOROTA MAŚNIAK – prof. Uniwersytetu Gdańskiego, Katedra Prawa Cywilnego Uniwersytetu Gdańskiego,
e-mail: d.masniak@prawo.univ.gda.pl

